

EĞİTİMDE ÖĞRETMENİN PAYI

Geçen haftaki yazımda Çocuk, anasından doğduğu günden itibaren iyi bir gözlemcidir. Çevresinde gördüğü her şeyi adeta bir fotoğraf makinesi gibi hafızasına almaya çalışır. Hatta fotoğraf makinesinden de öte bir kamera gibi hiçbir şeyi de ihmal etmeden kaydeder, hatta en ufak ayrıntıyı bile kaçırmaz; çünkü o çocuğun beyni boştur, beynine doldurduğu bilgilerle hayata tutunabilecektir. Beynine doldurup yüklediği örneklemeler ve bilgi yükü, onun hayatında yönlendirici olacaktır. Diyerek Anne ile psikiyatri Prof'un arasında geçen manidar bir anekdottan bahsetmişim.

Tam da bu yazımın mürekkebi kurumadan 4 ay önce gözü açılmamışken gördüğüm Konya'da doğan torunum Batuhan Kadir içinde bulunduğumuz hafta anne – babasıyla ziyaretimize geldiler. Torunum Batuhan Kadir'i kucağıma aldığımda önce tedirgindi. Sonra yüzüme dikkatlice baktı, sonra babaannesini dikkatlice süzdü. Sonra odayı tavandan duvarlardaki levhalara kadar okadar dikkatlice süzdü ki anlatamam. Bakmıyordu. Adeta yukarıda belirttiğim gibi kamera çekimi yapıyordu. Sonra ilgimize güven duyduktan sonra da agular yaparak gülmeye başladı.

Torunumu uğurladığımın ertesi günü yeni açılan Manisa Özel Hedef Lisesi'nde ilk defa dersine girdiğim sınıf da bakışlarıyla beni öyle süzdüler ki tıpkı ilk defa evime gelen torunumun Batuhan Kadir gibi. Kıyafetim dikkat çekmeyecek derecede sade ve uyumlu idi. Kendime göre de baya şık sayılabilirdim. Bu arada bir öğrencinin dikkatlice ellerime baktığını gördüm. Çünkü üç gün önce taze ceviz soymam nedeniyle parmaklarım tenimle örtüşmeyen bir siyahlığa sahipti. Sanırım öğrenci kıyafetimle, tenimle parmaklarımın görüntüsü arasında bir uyumsuzluk gördüğü için dikkatle ellerime baktı. Ben de daha ilk gün olduğu için öğrencinin kafasında elleri kirli bir öğretmen imajı bırakmamak için “ Oğlum parmaklarım bir hayli siyah ama onlar kir değil taze ceviz rengi “ diyerek izah etmek zorunda kaldım.

Yıllarım öğrenci ve öğretmenler arasında geçiyor. İlk defa sınıfa giren bir öğretmen, önce kıyafetiyle dikkat çeker. Öğrenciler ilk defa karşılaştıkları öğretmenlerini dipten tırnağa kadar kıyafetiyle süzer. Sonra da öğretmenin bilgisi, birikimine, ders anlatışına, mesleki formasyonuna ve davranışlarına göre notunu verir. Bu öğretmen “ LUZUMLU ÖĞRETMEN” ya da “LÜZUMSUZ ÖĞRETMEN” diye.

Geçen öğretim yılında Buca eğitim fakültesinde bir seminerim oldu. Öğrencilere sordum liselerden daha yeni mezun oldunuz. Birkaç sene sonra da siz de

öğretmen olacaksınız. Okullarda öğrencinin kafasında iz bırakan lüzumlu bir öğretmen mi olmak istersiniz, yoksa sınıftan çıkınca unutulmuş bir öğretmen mi olmak istersiniz? dediğimde hepsi de parmak kaldırdı. “ Öğrencinin kafasında iz bırakan lüzumlu bir öğretmen olmak isteriz” diye cevapladılar. “Pekâlâ, şu anda sizin kafanızda kaç tane iz bırakan öğretmen var” dediğimde kalkan parmaklar bana göre çok azdı.

Değerli meslektaşlarım, en vefalı işveren devlettir. Her ay maaşlarımız eksiksiz yatar.Yatıp yatmayacağı konusunda en ufak bir endişemiz olmaz. Girdiğimiz ders ücretleri de zamanında verilir. Ücretimiz bir saat eksik yatsa aynı gün müdürün kapısını çalarız. Elbette müdürün kapısını çalmanız da hakkınız. Ama aldığımız maaş, ücreti ve özlük haklarımızı takipteki titizliğimizi, görevimizi hakkıyla ifası konusunda da gösteriyor muyuz? Yararlı bir öğretmen olup olmadığımız konusunda hiç vicdanımızı çek ettik mi? Maaşınızı hak ettiğinizi bilmek mi istiyorsunuz? Önce vicdanen kendinizi sorgulayın sonra da sizin dışınızda okul müdürü veya başka bir öğretmen ders verdiğiniz sınıfa girsin. Öğrencilerin verdiği bilgilerin sadece kendisinde kalacağına dair öğrencilere güvence verdikten sonra öğrencilere isimlerini yazmadan sırasıyla dersine giren öğretmenlerin kıyafetinden, sınıftaki davranışlarından ve ders anlatışına göre bir anket yaptırın. Sonra da kendi notunuzu kendiniz verin. Topluluklar hiçbir zaman yalanda, yanlıştta birleşemezler. Biraz sonra benim yaptığım anketlerden örnekler vererek size bu konuda yaptığım çalışmayı sunmak istiyorum. İnsanı en iyi bilen yaratıcısı “ ALLAH’tır”, ikincisi de karı kocasını, koca da karısını tanır. Öğretmeni de ne okul müdürü, ne müfettiş hiçbir eğitim yetkilisi öğretmenleri öğrencileri kadar tanıyamaz. Okullarda öğretmeni tanımak isterseniz dersine girdiği öğrenciye, okul müdürünü tanımak isterseniz de okulun hizmetlilerine sorun. En deneyimli müfettişten alamayacağınız objektif bilgiyi bu iki kesimden alabilirsiniz.

İşte şahsımın sene sonu sınıflara girerek öğrencilere isimlerini yazdırmadan yaptığım anketlerle binalara koyduğum anahtar sadece bende olan dilek kutularından öğretmenler hakkında öğrencilerin kanatları ve iki örnek:

Matematik: Bence çok iyi bir öğretmen. Gerek ders anlatımıyla, gerekse bize karşı yaklaşımıyla en beğendiğim hocam diyebilirim. Ortaokulda hiç sevmediğim öğretmenim matematik öğretmeni idi. Tesadüfe bak Lisede en çok sevdiğim öğretmenim matematik öğretmeni oldu. Gelecek sene de bu öğretmen dersimize girerse rahat bir üniversite kazanırım.

Matematik: Şahsen bu hocamızın sınıfımız için yeterli olduğunu sanmıyorum Çünkü dersi yeterince anlatamıyor. Duyduğuma göre yüksek okul mezunuymuş.

40 Dakikada ancak iki örnek çözebiliyoruz. Dershaneye giden arkadaşlar hatasını bulunca da çok kızıyor. Dersi anlatamayanca da biz dinlemiyoruz. O da bize bağırıktan telef oluyor. Kendisinden hiç faydalanamadık. Bereket okul kursuna gidiyoruz da oradan matematik öğreniyoruz. Gelecek sene bu öğretmen gelirse işimiz çok kötü. Toplu olarak size çıkacağız. Kursa giren öğretmeni bize vermeniz konusunda.

Görev yaptığım her okulda bayrak merasiminde her binaya koyduğum dilek ve şikâyet kutularının anahtarlarını göstererek. “ Gençler bu anahtarlar dilek ve şikâyet kutularının anahtarları.Bu anahtarlar sadece benim zimmetimde. Bu kutuları ben açarım, ben kaparım. Değerlendirmesini de ben yapıyorum çekinmeden ister isminizi yazarak, isterse yazmadan ne istiyorsanız yazın bu kutuların içine atın. Her yazdığınız notu mutlaka değerlendirip genel olanları gerek bayrak merasiminde, şahsi olanları da odama çağırarak çözümü konusunda mutlaka yardımcı olacağımı özellikle belirtmek isterim” dedim. Sonra da odamda hangi öğretmen sınıfta masal anlattı, hangisi Saddam’ın kıyamet toplarından bahsetti, hangisi askerlik hatıralarını anlattı, hangi öğretmen çocuğunu veya kendisini bir saat boyunca meth etti, hangisi bir saat boyunca Fenerbahçe Galatasaray muhabbeti yaptı, hangi öğretmenin de tadına doyumaz ders anlattığını bu kutulardan öğreniyordum. Öğretmenlerin sicil notlarını bu kutulardan ve anketlerden aldığım bilgilere dolduruyordum. Öğretmenler kurulunda şu teklifi yaptım. İstiyorsanız verdiğim sicil notlarını öğretmenler odasına asabileceğimi söylediğimde bu teklifimi uygun gören ve parmak kaldıran 182 öğretmen den ancak 20 kadarı razı oldu ve teklifimi destekledi. İşte yaptığım anketlerden ve kutulardan çıkan bazı örnekler. Bunlarla ilgili geniş bilgiler(Eğitim Öğretim Dedikleri- Yöneticinin Günlüğünden” adlı kitabımda genişçe yer almaktadır.www.kadirkeskin.net)

Dilek kutularından çıkanlar:

(.....) giren öğretmen çok yetersiz . Derse hazırlıksız giriyor. Hiç yararlı olamıyor. Değişmesini istedik hiç kıpırtı yok. Başkanımıza hafta sonu kursu açılacağı söylenmiş. Pekâlâ, parası olmayan ne yapacak? Bu çözüm değil lütfen bu öğretmenimizi değiştirin sayın müdürüm.

(.....) Öğretmeniz “ Sigara içmeyin” derken kendisi sınıfa girdiğinde (.....) gibi sigara kokuyor.

(.....) Sayın müdürüm bazı öğretmenlerimiz sınıfta babalarımızın mesleğini soruyorlar. Sonra da arkadaşlarımıza babalarının konumuna göre davranıyorlar. Sınıfımızda valinin kızı da var, valilikte çalışan hizmetlinin de çocuğu var. Lütfen

müdürüm öğretmenlerimize sınıfta babalarımızın mesleğini sordurmayın.(Bu dilek doğrultusunda Manisa Lisesinde sınıfta öğrencilerin babalarının mesleği sordurulmamıştır.)

(.....) Öğretmeniz daha önce görev yaptığı özel okulda daha yüksek ücret aldığını, hatta ilimizdeki bir dershaneden teklif aldığını söyleyerek ikide bir kendisini övüyor. Biz de“Hocam size yazık oluyor, neden teklifi kabul etmiyorsunuz?” dediğimizde, düşündüğünü söylüyor. İki senedir hala hocamız düşündüğünü söylüyor. Aslında ne dershaneden teklif var, nede özel okulda başarılı bir öğretmenmiş. Orada başarılı olmadığı için devlete geçmiş(....)öğretmeniz artık kendini övmekten vaz geçerek biraz da ders anlatsın.

(.....) Öğretmenimizin okuldan gitmesinde yarar var. Biz kız öğrenciler olarak bu öğretmenin derste bize bakışlarını beğenmiyoruz. Bu öğretmeni okuldan atarsanız biz kız öğrenciler olarak “ çok şükür” diyeceğiz(.....sınıfı kız öğrencileri.)

Değerli meslektaşlarımız, bu bilgiler umarım sizde bir kanaat oluşturmuştur. Öğrencilerinizin kafasında iz bırakan bir öğretmen olmak istiyorsanız:

1-Kıyafetinizin renkleri sade, temiz ve uyumlu olsun. Ayakkabılarınız mutlaka boyalı olsun.

2- Sınıfa girdiğinizde bakışlarınıza dikkat edin. Her öğrencinize saygı duyun onların alnındaki “ ÖĞRETMENİM BEN ÇOK ÖNEMLİ BİR İNSANIM LÜTFEN BENİ İYİ TANI” yazısını mutlaka okuyun. Çünkü onların içinden geleceğin prof.ları, bakanları ilim adamları, milli eğitim müdürleri, öğretmenleri, sanayicileri ve kalifiye işçileri çıkacaktır.

3-Ayrımcılık yapmayın, aile konumlarına göre farklı davranmayın. Okullarda en çok nefret edilen öğretmenler ayrımcılık yapan öğretmenlerdir.

4-Öğrencinizi toplum içinde katiyetle rencide etmeyin

5- En zor şey konuşmaktır. Daha zoru ise boş konuşma dinlemektir. Derslerinize mutlaka hazırlıklı girin. Boş konuşma ile en enerjik yaşta olan gençleri sırasında oturtamazsınız.

6- Maaş ve ücretinizin hesabını yaptığınız gibi vicdanınızın rahatı için verdiğiniz dersin de hakkını verip vermediğinizin mutlaka muhasebesini yapın.

Milli Eğitim müdürlüğünden, Milli Eğitim bakanımıza kadar eğitime yön veren tüm yetkililere yarım asırdır eğitimin içinde olan ve hala da çalışan biri olarak rahmetli Özal'ın bir sözünü hatırlatarak sözümü bağlamak istiyorum." Eğer bir kurumda lokmanın rizikosu yoksa orada verimlilik yoktur. Atalet ve tembellik vardır" Sanayide tembel verim alınamayan işçinin işine son verildiğini duydum da, bugüne kadar ne Manisa'da, ne Türkiye'de verim alınamayan bir öğretmen, tembel bir memurun sistem dışında bırakıldığını duymadım. Eğer kamuda verim alınmak isteniyorsa her zaman iddiam şudur. Devlet memurluğu zırhının mutlaka delinmesi gerek. Devlette " Bu kadar paraya bu kadar ders " deyip olur olmaz hastalık raporu kullanan öğretmen arkadaşın emekli olduktan sonra özel dershanede ne kadar çalışkan ve gayretli olduğunu gördüm. Bir ara sözleşmeli öğretmen statüsüne geçmişti. Öğretmen nereye gideceğini ve orada başarılı olursa ne kadar yıl çalışacağını biliyordu. Maalesef bu uygulama çok çabuk kaldırıldı. Kim kaldırırsa iyi bir iş yapmadı. Şu anda sanırım 700 bin öğretmen var. 700 bin daha öğretmen olsa ülkemizin öğretmen açığının karşılanacağını sanmıyorum. Çünkü beğenmediği yere tayini çıkan öğretmen adayının daha mesleğinin başında anasını, babasını hatta kayın validesini hasta yaparak akla hayale gelmeyen mazeretlerle istediği yere tayinini aldırma gayreti olan öğretmenleri biliyorum. Milli Eğitim müdürleri bu olanları benden daha iyi bilirler. Bu nedenle de dengeli bir dağıtım yapılamıyor. Almanya Ingolstadt Apian- Gynasium Lisesi'nin müdürü Franz Ridederer'in davetlisi Manisa lisesi olarak ziyaretine gittiğimizde bir sohbet anında bana " Bu sene başarılı üç öğretmene dış seyahat çeki kestim, dört öğretmenin de sözleşmesini iptal ettim" demişti. Yazım çok uzadı yerim kalmadı, ayrıntısı Eğitim – Öğretim adlı kitabımda.

İşin özü. Ayarı bozuk yanlış tartan bir terazinin başına kimi koyarsanız koyun terazi yanlış tartmaya devam edecektir. Önemli olan terazinin başına koyacağımız insanı değil, teraziyi düzeltmemiz lazım.

www.kadirkeskin.net

kadirkeskin45@hotmail.com